

Marcus Sohlström
0221-253 05
marcus.sohlström@koping.se

Ansökan om undantag från dygnsvila

Brukare som har beviljad insats personlig assistans enligt LSS har via enhetschef inkommit med underlag som styrker behovet av att vi som arbetsgivare behöver göra undantag från dygnsviloreglerna.

I och med de skärpta reglerna som avser dygnsvila så ska en medarbetare ha 11 timmars sammanhängande dygnsvila varje 24-timmarsperiod. Dock anges möjlighet att göra undantag från detta om det finns grund, exempelvis att insats enligt LSS ska kunna fullgöras på ett fullgott sätt och enligt brukarens önskemål. Undantaget ska då beslutas av respektive kommuns högsta organisatoriska nivå.

Brukarens tillstånd medför en ökad infektionsrisk vid flertalet av de medicinska momenten i dennes omvårdnad. Dessa moment måste utföras på ett korrekt sätt för att undvika onödigt lidande och risker för brukaren, vid vissa moment krävs det att de är två från personalen närvarande. Infektionsrisken uppkommer främst i momentet när personalen tappar brukaren, via Kocksblåsan. Sättning av nattkateter kräver dubbelbemanning. Risker i form av urinvägsinfektioner som kan leda till sepsis (blodförgiftning). Brukaren har varit inlagt på sjukhus på grund av sepsis vid två tillfällen. Momenten måste även utföras inom en snäv tidsram för att inte förvärra situationen. Brukarens tillstånd förvärras över tid, vilket leder till ett ökat behov av kompetent vård. Den ökade infektionsrisken styrks av brukarens läkare såväl som brukarens egen berättelse om sin situation. Risken för infektioner påverkar inte bara brukarens fysiska hälsa utan också den mentala då det finns en oro för framtida infektioner.

Utöver infektionsrisken krävs brukarens tillstånd att profylaxgymnastik utförs morgon och kväll för att bibehålla kroppens funktionalitet och inte förvärra situationen. Vid detta moment som vid sättning av nattkateter till Kocksblåsan krävs det dubbelbemanning.

2024-02-01

Brukaren har perioder där denne behöver vara sängliggande och detta begränsar tiden för att kunna leva det livet som hen vill. Vissa av åtgärderna som undersökts av verksamheten skulle innebära att brukarens liv begränsades ytterligare, vilket går emot lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. Syftet med denna lag är att främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet och att den enskilde får möjlighet att leva som andra.

Verksamheten har undersökt möjligheter för att hantera de skärpta kraven på dygnsvila. Verksamheten har undersökt följande:

Ökad bemanning. Vid försöken att öka bemanningen har sex nya vikarier tagits in, dock har de inte blivit långvariga på grund av brukarens vårdbehov. Det finns en kompetensbrist bland de nya assistenterna i hur man hanterar vissa medicinska moment. Att momenten utförs på ett korrekt sätt är väsentligt då brukaren har en ökad infektionsrisk, vilket tillför en ökad risk för brukarens hälsa vid större personalomsättningar. I nuläget hanteras situationen genom förstärkt bemanning då ordinarie assistenter arbetar övertid samt att brukarens mor hanterar de medicinska momenten vid behov, vilket inte är en hållbar lösning över tid. I nuläget finns det inte möjlighet att kompensera assistenternas dygnsvila följande dag utan detta utförs inom en tvåveckorsperiod.

Ändrat schemaupplägg. Verksamheten har undersökt om ett annat schemaupplägg skulle bidra till att bemanningen skulle fungera inom ramen för dygnsvilo-reglerna. Dock har enhetschefen kommit fram till att detta inte är möjligt då brukaren har behov av dubbelbemanning vid fasta tider under dagen som inte kan ändras.

Stöd från andra personalgrupper. Enhetschef har undersökt möjligheten att ta stöd från andra personalgrupper under specifika tider när exempelvis tappning och profylaxgymnastiken ska utföras. Problematiken kvarstår dock att de medicinska momenten kräver vana i och med den ökande infektionsrisken. Enhetschef har även sett över möjligheten att en sjuksköterska ska assistera vid exempelvis tappning. Det man i detta fall kommit fram till är att det finns en ökad risk för brukaren om inte tappning utförs vid rätt tidpunkt och då finns det en svårighet att garantera att sjuksköterska finns på plats. Detta då sjuksköterska har andra åtagande samt om något akut händer på annan plats.

Brukarens medicinska behov. Brukaren har även själv undersökt möjligheten att se över sina medicinska moment och hur de utförs i samverkan med vården. Efter flera försök att prova andra metoder har vården dragit slutsatsen att de alternativa lösningarna inte kommer fungera. Därav kvarstår brukarens nuvarande behov av vård.

Undantaget från dygnsvilo-reglerna som föreslås från enhetschefen är att förlänga den befintliga personalens arbetstid med 1,5 timmar. Detta resulterar att medarbetaren får 9,5 tim dygnsvila under det specifika dygnet. Detta sker 2-3 ggr i veckan. Brukaren kommer träffa totalt tre personer per dag. Person 1 är med brukaren från morgon till eftermiddag och därefter kommer person 2 för att arbeta från eftermiddag till kväll. Person 3 arbetar både på morgonen för att hjälpa till med dubbelbemanningen för att sedan gå hem och återkomma vid dubbelbemanningen på kvällen. Anledningen till

2024-02-01

---

valet att förlänga passen är att befintlig personal har den nödvändiga kompetensen för att utföra de medicinska momenten. Vem som är person 3 i personalgruppen kommer variera så att en och samma medarbetare inte kommer påverkas hela tiden.

Då detta inte är hållbart på längre sikt ska en handlingsplan tas fram för att se över hur verksamheten ska utöka antalet anställda med kompetensen att utföra de medicinska momenten. Detta genom att se över rekryterings- och utbildningsprocessen.

Utifrån brukarens medicinska behov och risken för infektioner som medförs vid stor personalomsättning bedömer vi på personalavdelningen att finns en skälig grund för att göra det föreslagna undantaget. Det medicinska underlaget från läkare inom Region Västmanland, brukarens egen skrivelse och genomgång av undersökta åtgärder från verksamheten har legat till grund för personalavdelningens bedömning. Läkarens utlåtande och brukarens egen skrivelse skickas inte med i denna skrivelse på grund av sekretess, dessa förvaras på personalavdelningen.

Personalavdelningen föreslår därmed att Kommunfullmäktige beslutar att ett undantag från dygnsviloreglerna kan göras i detta specifika fall. Undantaget skulle gälla i ett års tid och under tiden kommer nya lösningar undersökas.